

Gennemførelsesbetænkning 2013: Udvikling og anvendelse af teknologi til opsamling og lagring af CO₂ i Europa

Europa-Parlamentets beslutning af 14. januar 2014 om gennemførelsesbetænkning 2013: Udvikling og anvendelse af teknologi til opsamling og lagring af CO₂ i Europa (2013/2079(INI))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009 om geologisk lagring af kuldioxid og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF, 2001/80/EF, 2004/35/EF, 2006/12/EF, 2008/1/EF og forordning (EF) nr. 1013/2006¹,
  - der henviser til Kommissionens meddelelse af 27. marts 2013 om fremtiden for CO₂-opsamling og -lagring i Europa (COM(2013)0180),
  - der henviser til Kommissionens grøn bog af 27. marts 2013 med titlen "En ramme for klima- og energipolitikkerne frem til 2030" (COM(2013)0169),
  - der henviser til EU's klima- og energipakke fra december 2008,
  - der henviser til sin beslutning af 15. marts 2012 om en køreplan for omstilling til en konkurrencedygtig lavemissionsøkonomi i 2050²,
  - der henviser til forretningsordenens artikel 48,
  - der henviser til betænkning fra Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer og Fødevarer og udtalelse fra Udvalget om Industri, Forskning og Energi (A7-0430/2013),
- A. der henviser til, at CO₂-opsamling og -lagring (CCS) er en lovende teknologi, der kan være det eneste middel til at opnå betragtelig nedbringelse af CO₂-emissionerne fra industrimæssige kilder og har potentiale til væsentligt at nedbringe CO₂-emissionerne fra kraftværker, hvor der fyres med fossile brændstoffer, men at den stadig kræver investeringer og demonstration i industriel målestok for at fremme innovation og sænke omkostningerne samt for at få bekræftet, at den er sikker for miljøet;
- B. der henviser til, at Det Internationale Energiagentur forventer, at fossile brændstoffer fortsat vil udgøre 75 % af det globale energimix i 2030, og antager, at CCS er nødvendig for at levere næsten 20 % af de CO₂-reduktioner, der skal være opnået inden 2050, og fastholder, at der, hvis CCS ikke tages i anvendelse, vil være brug for yderligere 40 % i elektricitetsinvesteringer for at forhindre en temperaturstigning på over 2° C;
- C. der henviser til, at CCS er den eneste teknologi, som kan tilvejebringe betragtelige CO₂-reduktioner fra større industrisektorer, herunder stål- og cementindustrien samt kemikalieindustrien og olieraffinerier, og som kombineret med anvendelsen af

---

¹ EUT L 140 af 5.6.2009, s. 114.

² EUT C 251 E af 31.8.2013, s. 75.

biomasse til elproduktion har potentiale til at fremme en nettoreduktion af CO₂-emissionerne;

- D. der henviser til, at anvendelsen af CCS på grundlag af de aktuelle niveauer og prognoserne for brugen af fossile brændstoffer er afgørende for at opfylde målsætningen om at holde stigningen i de globale temperaturer på under 2 °C;
- E. der henviser til, at udvikling af CCS bør anses for en strategi, der supplerer udviklingen af vedvarende energi i forbindelse med overgangen til en lavemissionsøkonomi;
- F. der henviser til, at EU's regeringschefer i 2007 havde sat sig som mål at have hele 12 CO₂-opsamlings- og -lagringsanlæg i drift inden 2015, men at dette mål nu ikke kan nås, fordi anlæggenes økonomiske levedygtighed afhænger af en høj kulstofpris;
- G. der henviser til, at udviklingen af denne teknologi ikke må være et incitament til at øge andelen af kraftværker, der anvender fossile brændstoffer;
- H. der henviser til, at EU er ved at miste sit teknologiske forspring inden for CCS – der er for øjeblikket kun planer om at gennemføre ét projekt med NER300-finansiering, og projekter under det europæiske genopretningsprogram for energiområdet er blevet nedlagt eller udsat – og i dag ikke råder over nogen effektiv strategi til fremme af udviklingen af CCS-flagskibsprojekter;
- I. der henviser til, at den brede befolkning altid bør gives et fuldstændigt og klart billede af fordelene og de mulige risici ved CCS, før der udvikles projekter i kommerciel målestok;

Højere målsætninger

1. anerkender, at udvikling af CCS har potentiale til at gøre det muligt for EU at nå sine lavemissionsmål med så lave omkostninger som muligt, og at dette er nødvendigt navnlig for at dekarbonisere industrier, der udsender store mængder CO₂; mener, at det også kan bidrage til diversiteten og sikkerheden af energiforsyningerne, samtidig med at man bevarer og skaber muligheder for beskæftigelse; fastholder, at der er et akut behov for at udvikle en række CCS-flagskibsprojekter, der omfatter hele kæden, for at identificere de bedste og økonomisk mest fordelagtige løsninger, og opfordrer Kommissionen til at opstille mål for at opfylde disse målsætninger; skønner, at der på baggrund af de betragtelige investeringer, der kræves, er behov for instrumenter ud over EU's emissionshandelssystem (ETS) for at fremme forskning og teknisk hensigtsmæssig og sikker anvendelse af CCS;
2. mener, at det – selv om CCS kan være en del af løsningen på at nå målene om at begrænse drivhusgasemissionerne – ville være endnu bedre, hvis medlemsstaterne kunne nå disse mål uden at anvende CCS;
3. opfordrer Kommissionen til at tilskynde til CCS-udvikling, ikke alene i forbindelse med kul- og gasbaseret energiproduktion men også i en række industrisektorer såsom kemi-, metal-, jern- og stålindustrien samt cementfabrikker og raffinaderier; insisterer på, at Kommissionen bør tage fat på spørgsmålet om udvikling af CCS inden for klima- og energirammen for 2030, og at den bør fremsætte forslag til at fremme tidlig bygning af CCS-flagskibsprojekter;

4. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at vedtage vidtrækkende foranstaltninger til fremme af internationalt samarbejde og til stimulering af teknologier til afbødning af virkningerne af klimaændringer med det formål at lede vækstøkonomierne i retning af udviklingsmæssige alternativer, der er mindre kulstofintensive, herunder f.eks. CCS;
5. mener, at stålhandlingsplanen især bør understrege behovet for at udvikle CCS-flagskibsprojekter inden for denne sektor;

Medlemsstaternes førende rolle

6. anerkender, at udvikling af CCS ikke kan lade sig gøre uden støtte fra medlemsstaterne og private investorer, og at førstnævnte har eneret og suveræn ret til at tilskynde til eller forhindre anvendelsen heraf; bemærker, at selvom visse medlemsstater har givet udtryk for, at de ikke forventer, at CCS vil spille en rolle i deres emissionsreduktionsstrategier, bør dette ikke afskrække andre fra at tage initiativer, hvis de mener, at denne teknologi kan spille en effektiv rolle i deres overgang til en lavemissionsøkonomi;
7. minder Kommissionen om, at Parlamentet har efterlyst lovgivning, der kræver, at alle medlemsstater fremlægger en lavkulstofstrategi for 2050; foreslår, at disse nationale køreplaner opdateres med fem års mellemrum; forventer, at de angiver, hvorvidt og hvordan CCS skal udvikles af de pågældende medlemsstater;
8. opfordrer Kommissionen til at foreslå at pålægge medlemsstaterne at udarbejde og offentliggøre nationale lavemissionskøreplaner forud for konferencen om De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer i 2015;
9. understreger - i mangel af en høj kulstofpris - at medlemsstater, der ønsker at fremme udvikling af CCS, har en central rolle at spille med hensyn til at sørge for en gennemsigtig indtægsstrøm og anden finansiel støtte, der måtte være nødvendig for at sikre bygning og drift af flagskibsprojekter, samtidig med at operatører, som har pioneromkostninger, får mulighed for at sikre et afkast af deres investeringer; bemærker, at passende lovgivningsforanstaltninger også kan være nødvendige, hvis CCS skal udvikles på kommerciel basis; erkender nødvendigheden af at overholde miljø sikkerhedsstandarderne;

EU-lovgivning og -finansiering

10. opfordrer Kommissionen til at overveje at skabe en EU-investeringsfond for industriinnovation til understøttelse af udviklingen af innovative klimavenlige teknologier, herunder CCS-flagskibsprojekter, andre innovative lavemissionsteknologier og foranstaltninger til nedbringelse af CO₂-emissioner fra energiintensive industrier og deres processer; mener, at dette vil kunne finansieres fra salget af EU ETS-kvoter; understreger, at dette ikke bør føre til en ny bebyrdelse af EU-budgettet; erkender, at der ved udformningen af parametrene for anvendelsen af en sådan fond bør tages hensyn til erfaringerne fra begrænsningerne og den manglende fleksibilitet i NER300-finansieringsmekanismen;
11. mener, at der kun bør fastlægges rammer for CCS-politikker og -strategier, hvis der foreligger velfunderede beviser på den positive indvirkning, de vil have på miljøet, EU-industriens stabilitet, beskæftigelsen i EU og på at gøre energipriserne overkommelige for borgerne og erhvervslivet;

12. mener, at CCS-støtte på længere sigt principielt skal hentes fra et passende CO₂-prissignal; foreslår, at Kommissionen fremmer drøftelser om forskellige muligheder ved at foretage en analyse af systemer, der kræver køb af CCS-certifikater, der dokumenterer de CO₂-emissioner, der undgås – ved lagring eller behandling – i forhold til den mængde CO₂, der er indeholdt i de fossile brændstoffer, der sendes på markedet;
13. anmoder om, at Kommissionen udarbejder retningslinjer for medlemsstaterne vedrørende forskellige finansielle mekanismer og andre mekanismer, som de kan anvende til at understøtte og fremme udvikling af CCS og få adgang til støttemidler fra EU-budgettet;
14. noterer sig Den Europæiske Investeringsbanks afgørelse om at forbyde udlån til bygning af kuldrevne kraftværker, der ville udsende mere end 550g CO₂/kWh; understreger, at det uden finansiell støtte til udvikling af CCS vil være afgørende at indføre strenge emissionsnormer;
15. mener, at Kommissionen burde overveje, hvordan EU's Kul- og Stålforskningsfond kan udnyttes til at støtte prækommerciel demonstration af CCS i disse industrisektorer;
16. glæder sig over den norske regerings tilskyndelse til at gennemføre CCS-projekter i EU og udtrykker ønske om, at der under forhandlingerne om den næste programmeringsperiode anmodes om finansiell støtte til CCS-flagskibsprojekter;
17. anmoder om, at Kommissionen vurderer fordelene ved at vedtage og udvikle CCS-pilotprojektet Ciuden i Spanien, som har modtaget omkring 100 mio. EUR i støtte fra EU-midler som europæisk testfacilitet for teknologi til opsamling og indlandslagring af CO₂;

Transport og lagringsanlæg

18. anerkender, at der kan opnås væsentlige økonomiske besparelser ved at oprette CCS-klynger af industrianlæg, der betjenes af fælles rørledninger eller andre systemer til transport af CO₂; mener, at anlægsoperatører generelt ikke kan forventes at tage hensyn til de fremtidige krav fra andre anlæg, og at store investeringer såsom f.eks. forbindelsesledninger, der er beregnet på eventuelt at transportere CO₂ fra adskillige kilder, derfor vil kunne udvikles gennem offentlig-private partnerskaber; understreger, at medlemsstater, der ønsker at udvikle CCS, kan have en direkte rolle at spille med hensyn til at stille CCS-transport til rådighed og bestemme den oplagringsinfrastruktur, der er til rådighed;
19. opfordrer til et tættere samarbejde med USA og Canada i form af udveksling af ekspertise og god praksis i lyset af CCS-aktiviteter, der foregår inden for rammerne af dialogen mellem USA og Canada om ren energi;
20. fastholder, at nye lavkulstofteknologier bør betragtes som et supplement til hinanden og ikke som værende i indbyrdes konkurrence; understreger, at både vedvarende energi og CCS har roller at spille i EU's fremtidige energimix, og at sidstnævnte ikke bør være på bekostning af opfyldelsen af EU's bindende målsætninger vedrørende udvikling af vedvarende energi; opfordrer til, at der foreslås foranstaltninger til at fremme brugen af begge teknologier inden for klima- og energirammen for 2030;
21. understreger, at Europas geologi kan byde på en overflod af potentielle steder for permanent binding af store mængder CO₂, ikke mindst under Nordsøen fjernt fra

menneskeligt befolkede områder; støtter EU-foranstaltninger og midler til at etablere en fælles definition af et lagringsanlægs beskaffenhed, identificere egnede lagringsanlæg overalt i Europa, udvikle pilotprojekter og forberede lagringsanlæg til oplagring i kommerciel målestok på de medlemsstaters område, der støtter denne udvikling;

22. opfordrer Kommissionen til at fremme udformningen af et europæisk atlas over potentielle CO₂-lagringsanlæg;
23. anerkender, at Londonprotokollens artikel 6 er blevet ændret, så den ikke længere behøver at udgøre en hindring for den grænseoverskridende transport af CO₂ med henblik på binding; bemærker dog, at ratificeringen af denne ændring kan tage mange år; opfordrer Kommissionen til at angive nærmere, om der er omstændigheder, hvorunder den vil tillade grænseoverskridende overførsel af CO₂, inden protokollen er ratificeret;

Lagringsansvar

24. anerkender den bekymring, som visse potentielle CCS-udviklere nærer for, at de krav og ansvar, der er pålagt dem, hvad angår den geologiske lagring af CO₂ i anlæg, der er godkendt af medlemsstaterne, er umulige at fastslå omfanget af og uforholdsmæssigt store; minder dog om den erstatningsansvarsordning, der er fastsat i direktivet om geologisk lagring af CO₂ (CCS-direktivet), og de forpligtelser, der påfalder indehavere af en lagringstilladelse;
25. erkender fuldt ud, at ethvert utilsigtet udslip af CO₂ fra et lagringsanlæg skal forhindres og projektets miljøsikkerhed beskyttes i henhold til artikel 1 i CCS-direktivet; opfordrer Kommissionen til at yde vejledning med hensyn til, hvor detaljeret foranstaltningerne til efterlevelse bør fastlægges på forhånd gennem forhandlinger mellem potentielle operatører og de kompetente myndigheder i den pågældende medlemsstat;
26. påpeger, at CCS-direktivet giver medlemsstaterne udstrakt spillerum til at bestemme, hvor stor finansiel sikkerhed CCS-operatørerne skal stille, og hvor lang tid der skal forløbe, inden ansvaret for et nedlagt lagringsanlæg overdrages til den kompetente myndighed; foreslår, at medlemsstater, der arbejder på at fremme CCS-udvikling, vil være nødt til i højere grad at optræde som iværksættere og påtage sig en større del af ansvaret, end de tidligere har gjort;
27. opfordrer Kommissionen til at revidere sine vejledninger til CCS-direktivet for at tydeliggøre disse punkter;
28. mener, at CCS-direktivets krav om, at operatørerne i tilfælde af CO₂-udslip skal returnere deres kvoter, ikke tager hensyn til de bekostelige foranstaltninger, der kræves til afhjælpning af problemet; frygter, at denne forpligtelse lægger en yderligere hindring i vejen for udvikling af CCS; opfordrer Kommissionen til at foreslå en revision i sin evaluering af CCS-direktivet;

Situationen med hensyn til opsamling og lagring

29. fastholder, at det ikke længere er acceptabelt at investere i kraftværker eller industrianlæg, der sandsynligvis vil udsende store mængder af CO₂, uden hensyn til, hvordan disse emissioner vil kunne sænkes i fremtiden;

30. understreger, at den europæiske befolkning ifølge en eurobarometerundersøgelse stort set ikke ved noget om CCS, men at de, der er informeret, med større sandsynlighed vil støtte CCS; opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at forbedre deres kommunikations for at øge offentlighedens bevidsthed om CCS og mener, at en bredere forståelse af CCS er afgørende for offentlighedens accept og dermed også for leveringen af CCS;
31. bemærker, at medlemsstaterne har lov til at evaluere CCS-direktivets bestemmelser, der kræver, at der skal foretages en evaluering af opsamlings-, transport- og lagringskapacitet, inden der udstedes driftstilladelser til kraftværker, på forskellig vis;
32. opfordrer Kommissionen til at foreslå, at det kan være en betingelse i de medlemsstater, der har besluttet at gøre brug af CCS-teknologi, for opførelsen af anlæg, at der træffes passende forberedelser til CCS-implementeringen eller til andre foranstaltninger til betragtelig nedbringelse af CO₂-emissioner for alle nye kraftværker baseret på fossile og industrieanlæg med emissioner, der er højere end en vedtaget grænse, undtagen brændstoffer hvis der er tale om meget høj elefterspørgsel, eller hvis en medlemsstat har efterkommet et lovgivningskrav om at offentliggøre en køreplan, der angiver, hvordan denne medlemsstat vil nå sine CO₂-reduktionsmål for 2050 uden anvendelse af CCS;
33. opfordrer Kommissionen til at undersøge og forelægge en rapport om, hvilke CCS-niveauer der bør fastlægges inden bestemte mærkedatoer, f.eks. 2030, hvis CCS skal kunne yde et væsentligt bidrag til 2050-emissionsreduktionsmålene;

CO₂-opsamling og brug

34. bifalder de forskellige initiativer til at anvende CO₂ på måder, der generelt nedbringer udslippet i atmosfæren og skaber alternative produkter såsom bæredygtige brændstoffer til transport; opfordrer navnlig til, at Kommissionen snarest evaluerer potentialet for sikker brug af CO₂ til at øge genvinding af olie og gas i EU;

o

o o

35. ålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen.